

Súhrnné vyhodnotenie plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 v roku 2015

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 (ďalej len „PHSR“) je v súlade so zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, so zákonom č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja strategický strednodobý rozvojový dokument zameraný na realizáciu významných zmien s dlhodobým dopadom na rozvoj územia mesta Banská Bystrica.

Analyzuje danosti a potreby mesta Banská Bystrica, definuje vízie, špecifické a tematické ciele, zámery, priority, akčný plán a princípy jeho realizácie, ktoré prostredníctvom aktivít napomôžu rozvoju mesta s ohľadom na potreby jeho obyvateľov. Realizácia aktivít PHSR sa predpokladá v krátkodobom a strednodobom časovom horizonte.

Schválením PHSR si mesto zadefinovalo stratégiu na plnenie úloh na roky 2015 – 2023, pričom obsahuje aj podrobnejší Akčný plán na obdobie 3 rokov 2015-2017.

PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023 bol schválený v MsZ dňa 22.9.2015 uznesením MsZ č. 232/2015 s platnosťou od 25.9.2015.

Dokument PHSR sa skladá zo šiestich častí:

A - Analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie rozvojovej úrovne a disponibility rozvojového potenciálu mesta, analýzu východiskovej situácie s väzbami na širšie územie, ako aj na legislatívu, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilitu verejných zdrojov a systému ich prerozdelenia. Určuje hlavné faktory rozvojového potenciálu a odhaduje budúci vývoj s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a faktorov rozvoja územia mesta a jeho ľudí. Má niekoľko častí (analýza zdrojov, analýzy SWOT, disparity a faktory rozvoja, analýzy problémov, stromy cieľov)

B - Strategická časť - definuje víziu „**Banská Bystrica bude mestom, kde sa oplatí žiť, prísť a zostať**“, strategický cieľ „**Zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov**“ a 3 prioritné oblasti rozvoja - **Prosperujúce mesto, Občianske mesto a Zdravé mesto**). Ku každej prioritnej oblasti rozvoja mesta sú priradené programy z programovej štruktúry rozpočtu mesta, v rámci ktorých sú pomenované čiastkové zámery programu, priority a ich špecifické a tematické ciele. Ich plnenie je sledované pomocou merateľných ukazovateľov, ktoré porovnávajú súčasný stav oproti východiskovým hodnotám v čase nadobudnutia platnosti nového PHSR.

C - Programová časť - obsahuje zoznam priorít, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta Banská Bystrica v členení podľa troch prioritných oblastí. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie priorít na úroveň opatrení a všeobecne pomenovaných aktivít, ktorými chceme dosiahnuť plnenie cieľov PHSR. Programová štruktúra PHSR je rozčlenená na 7 programov:

Ekonomický rozvoj, Vzdelávanie, Infraštruktúra, Moderná samospráva, Kultúra a šport, Sociálny rozvoj, Životné prostredie

D - Realizačná časť – obsahuje akčný plán a princípy realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Akčný plán už obsahuje konkrétne aktivity na dané trojročné obdobie, plánovanú výšku nákladov na ich realizáciu, zdroje financovania, zodpovedných za ich plnenie a partnerov, ukazovatele výstupu. Realizáciou aktivít sa prispeje k splneniu jednotlivých opatrení a cieľov. Akčný plán zadefinovali pracovné skupiny pri tvorbe PHSR. Každoročne sa na základe monitorovania a odporúčania pracovných skupín akčný plán môže aktualizovať na ďalšie 3 roky a bude vstupom do plánovania rozpočtu a ďalších dokumentov a procesov Mesta a Mestského úradu.

E - Finančná časť – keďže úspešné plnenie PHSR je podmienené viaczdrojovým financovaním naplánovaných aktivít, finančná časť obsahuje definíciu predpokladaného finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja mesta. Opiera sa o rozpočet mesta, možné finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, súkromné a ďalšie zdroje. Konkretizácia akčného plánu na trojročné obdobie v súlade s rozpočtom mesta umožní naplánovať reálnu výšku a vhodné zdroje financií pre jednotlivé aktivity.

F - Prílohy – obsahujú dokumenty neoddeliteľne súvisiace s tvorbou PHSR. Všetky tieto údaje sa stali podkladom pre strategickú, programovú a realizačnú časť dokumentu PHSR.

Garantom PHSR je mesto Banská Bystrica zastúpené primátorom a najvyšším orgánom mesta – Mestským zastupiteľstvom, užívateľmi programu sú všetci občania, neziskový sektor, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v meste.

Spôsob vyhodnotenia plnenia PHSR:

Plnenie akčného plánu a programovej časti sa monitoruje každý rok. Akčný plán (AP) môže byť každý rok aktualizovaný a pripravený minimálne na 3 roky s priamou väzbou na rozpočet. Preto na základe monitoringu plnenia AP a požiadaviek jednotlivých garantov aktivít na doplnenie resp. prehodnotenie navrhovaných aktivít vyhodnotenie obsahuje aj aktualizovaný akčný plán na roky 2015 – 2018, ktorý, keďže sa jedná častokrát o viacročné projekty, kvôli zachovaniu kontinuity a schopnosti komplexne vyhodnocovať ich plnenie, zahŕňa všetky aktivity od doby schválenia PHSR v MsZ v roku 2015.

Súčasťou vyhodnotenia plnenia PHSR v roku 2015 sú:

1. Vyhodnotenie plnenia Akčného plánu v roku 2015
2. Realizované projekty v roku 2015
3. Vyhodnotenie plnenia jednotlivých aktivít Programovej časti v roku 2015
4. Aktualizovaný Akčný plán PHSR na roky 2015-2018

1. Vyhodnotenie plnenia Akčného plánu v roku 2015

Vyhodnocovací formulár č. 1 Vyhodnotenie plnenia Akčného plánu (AP) v roku 2015 obsahuje vyhodnotenie plnenia jednotlivých aktivít akčného plánu v členení aktivít podľa schválených 7 Programov v Programovej časti a sumárne tabuľky celkového monitoringu plnenia AP za roky 2015 – 2023, kde sa kumulatívne nasčítava ročné plnenie AP podľa programov a opatrení.

Úvodná sumárna tabuľka Akčného plánu obsahuje celkové plánované náklady a plánované hodnoty výstupových ukazovateľov jednotlivých aktivít akčného plánu na roky 2015-2017. V nasledujúcej tabuľke je monitoring ich plnenia v roku 2015.

Na základe analýzy monitorovaných údajov je zrejmé, že množstvo aktivít, ktorých realizácia bola naplánovaná na rok 2015, je potrebné presunúť do nasledujúcich rokov.

Jedným z dôvodov je, že aktivity akčného plánu PHSR sú vo veľkej miere naviazané na mimorozpočtové zdroje. Hoci nové programové obdobie Európskej únie, ktoré zadefinovalo aj nové priority v oblasti čerpania pomoci z EÚ, sa začalo už od roku 2014, ešte stále nie sú zo strany ministerstiev v rámci jednotlivých operačných programov zadefinované konečné podmienky čerpania NFP a vyhlásenie výziev bolo presunuté do roku 2016. Z dôvodu nejasných podmienok čerpania prostriedkov EÚ na jednotlivé opatrenia bolo nutné časovo posunúť aj projektovú prípravu. Mesto chce využiť možnosť získať mimorozpočtové zdroje na svoj ďalší rozvoj aktívnou účasťou na tzv. integrovaných územných investíciách, ktoré umožňujú v nastávajúcom programovom období krajskému mestu čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) nielen z Integrovaného regionálneho operačného programu – IROP, ale aj ostatných operačných programov. Preto mesto v roku 2015 začalo časovo náročnú projektovú prípravu, ktorá umožní mestu zapojiť sa do plánovaných výziev. Keďže sa jedná o finančne, technicky aj obsahovo náročné projekty, bolo veľmi dôležité dôkladne nielen preštudovať množstvo programových dokumentov, ale aj aktívne participovať na tvorbe hlavného programového a strategického dokumentu rozvoja nášho regiónu - Regionálnej integrovanej územnej stratégie (RIUS), ktorej súčasťou je aj Stratégia územného rozvoja mesta Banská Bystrica. Výsledkom je schválenie tohto dokumentu Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v roku 2016, ktorý je základnou podmienkou čerpania zdrojov z IROP-u a pridanou hodnotou pri posudzovaní projektov podaných do výziev iných operačných programov.

V roku 2015 sa však podarilo, i napriek tomu, že PHSR bolo schválené v MsZ až v septembri 2015, zrealizovať množstvo aktivít nového PHSR financovaných z rozpočtu mesta a partnerov, ako aj úspešne dokončiť realizáciu aktivít, ktoré boli financované zo zdrojov EÚ ešte z predchádzajúceho programového obdobia.

V percentuálnom vyjadrení (tabuľka č.1) v roku 2015 bolo z plánovaných zrealizovaných 79 % aktivít. Podiel realizovaných aktivít v roku 2015 na celkových plánovaných na obdobie 2015-2017 predstavuje 42%. V súvislosti s tým bolo v roku 2015 z plánovaných bolo naplnených 65 % ukazovateľov, čo predstavuje podiel naplnených ukazovateľov v roku 2015 na celkových plánovaných na obdobie 2015-2017

39%.

Vo finančnom vyjadrení na základe Monitoringu AP 2015-2017 bolo celkovo na realizáciu aktivít v roku 2015 vynaložených 10 229 733 Eur, z toho zo získaných mimorozpočtových zdrojov 7 920 630 Eur a z vlastných zdrojov vo výške 2 309 103 Eur.

Na I. prioritnú oblasť rozvoja Prosperujúce mesto bolo vynaložených 2 007 275 Eur, z toho mimorozpočtových zdrojov na II. prioritnú oblasť rozvoja Občianske mesto 2 939 427 Eur a na III. prioritnú oblasť Zdravé mesto 5 283 031 Eur.

2. Realizované projekty v roku 2015

Formulár č. 2 Realizované projekty obsahuje zoznam významných projektov realizovaných v roku 2015 v členení podľa schválených 7 Programov v Programovej časti a podľa opatrení. Obsahuje aj Sumár projektov realizovaných na území mesta Banská Bystrica v rokoch 2015-2023 - kumulatívny súčet finančného plnenia projektov realizovaných v jednotlivých rokoch.

V roku 2015 sa podarilo zrealizovať projekty v objeme 8 5369 698 Eur.

Na I. prioritnú oblasť rozvoja Prosperujúce mesto na realizáciu uvedených projektov bolo vynaložených 1 624 032 Eur, na II. prioritnú oblasť rozvoja Občianske mesto 2 894 753 Eur a na III. prioritnú oblasť Zdravé mesto 4 020 913 Eur.

3. Vyhodnotenie plnenia jednotlivých aktivít Programovej časti v roku 2015

Vychádza priamo zo strategického dokumentu. Tu každoročne vyhodnocujeme, či plníme v danom roku realizáciu navrhovaných aktivít, ktoré sú naformulované všeobecnejšie. Tiež je členené podľa schválených 7 Programov v Programovej časti.

Medzi najvýznamnejšie konkrétne aktivity AP, ktorými sa naplňajú aktivity zadané v programovej časti PHSR, patrili v roku 2015:

1. PROGRAM: EKONOMICKÝ ROZVOJ

V rámci tohto programu sa v roku 2015 podarilo zrealizovať nasledovné najvýznamnejšie aktivity:

Aktivita 1.2.1.1

Cieľom aktivity je v rámci aktívnej komunikácie s podnikateľmi, podnikmi a subjektmi podporujúcimi podnikanie za účelom podpory rozvoja podnikania v meste je podporovať miestnych podnikateľov v možnostiach rozšíriť svoje podnikanie smerom do zahraničia a/alebo upevniť svoje postavenie na domácom trhu. Stretnutia s podnikateľmi tiež priniesli cenné informácie pre samosprávu, ktorej ambíciou je podpora podnikateľského prostredia a implikácia politik zameraných na zlepšovanie ekonomického prostredia. V rámci tejto aktivity boli v roku 2015 mestom realizované:

- organizácia pravidelných stretnutí predstaviteľov Mesta Banská Bystrica, SARIO, SOPK, BIC a iných inštitúcií

- business podujatia a semináre pre verejnosť zamerané na rozvoj investičných a podnikateľských aktivít v meste Banská Bystrica a regióne. Medzi takéto aktivity patrili v roku 2015 napr. informačné podujatia zamerané na rozvoj podnikania vo vybraných krajinách (Čína, Kanada, Francúzsko), ktoré sa realizovali v gescii partnerských organizácií – banskobystrických pobočiek SOPK, SARIO ale aj vzdelávacie semináre venované zmenám legislatívy a pravidiel v medzinárodnom obchode, kde sa partnermi stávali zahraničné ambasády, či obchodné komory.

- Stretnutia s predstaviteľmi Regionálnej komory SOPK. Cieľ: príprava a realizácia návštevy podnikateľských subjektov zo zahraničia, ale aj spoluorganizovanie osláv výročia SOPK v Banskej Bystrici. Mesto zároveň spolupracovalo pri organizovaní valných zhromaždení a zasadnutí orgánov SOPK (bezplatné priestory Radnice).

Aktivita č. 1.2.1.2

- pravidelné rokovania s predstaviteľmi podnikateľských subjektov, ktoré už pôsobia na území mesta, ale aj snaha prilákať nových investorov v súčinnosti s RK SOPK.

Aktivita č. 1.2.2.1

Bola vytvorená komunikačne atraktívnu ponuku investičných možností o priemyselnom parku a meste:

- Vytvorenie ponuky investičných možností v priemyselnom parku, vytvorenie novej web stránky <http://www.industrialpark.sk/> s propagačnými videami v jazykových mutáciách

- Vytvorenie prezentácie podujatia a informačnej brožúry v jazykových mutáciách /SJ, AJ, RJ/, vytlačené brožúry o Industrial park Banská Bystrica v SJ, AJ, RJ mutácii, tlačené propagačné materiály

Územie Industrial park Banská Bystrica

Celková rozloha: 69 ha (schválený územný plán)

Vo vlastníctve MBB a.s.: 36 ha (územie pripravené pre okamžitý vstup investora)

Iní súkromní vlastníci: 33 ha (možnosť rozšírenia priemyselného parku)

Využitie priemyselného parku:

Možnosť vytvorenia 2500 pracovných miest

Výrobná plocha haly : 140 000 m²

Ostatné výrobné a spevnené plochy: 170 000 m²

Obsadenie voľných plôch v priemyselnom parku bude mať veľký význam pre ekonomický rozvoj mesta, pokles nezamestnanosti, zvýšenie záujmu o život v meste, pokles odchodu mladých z mesta a tým sa zvýši jeho atraktivita.

- Vytvorenie komunikačnej sady prezentujúcej Industrial park Banská Bystrica sa stalo základom pre propagáciu investičných možností v meste Banská Bystrica pri osobných stretnutiach s potenciálnymi investormi i na odborných fórach. Brožúry, foldre, letáky a webstránka www.industrialpark.sk, ktoré sú vytvorené v jazykových mutáciách, tak po prvýkrát v histórii modernej samosprávy ponúkajú nielen všetky technické informácie o priemyselnom parku, ale tiež informácie o Banskej Bystrici ako meste, kam sa oplatí prísť investovať a žiť.

Aktivita č. 1.3.1.1

- Intenzívnejšia spolupráca s vedením UMB. Napríklad na naštartovaní projektu SmartCity, ale aj zber dát v súčinnosti s UMB, ktoré sú potrebné pri rokovaníach s potenciálnymi investormi.

Aktivita č. 1.3.1.2

- Návrh spolupráce s čínskymi partnermi pri zakladaní Konfuciovej učebne.

Aktivita č. 1.3.2.1

- Pravidelná spolupráca s Bussines Inovation Center v BB. Podpora mladých startupistov.

Aktivita č. 1.3.2.2

- Mediálna podpora (Radničné noviny) aktivít BIC BB (pozvánka na konferencie).

Aktivita č. 1.3.2.3

- Spolupráca mesta pri organizovaní konferencií a workshopov pre mladých začínajúcich podnikateľov.

Aktivita č. 1.3.2.4

- Spolupráca s jestvujúcim BIC BB.

Aktivita č. 1.4.2.1, Aktivita č. 1.4.2.2

- Pracovné stretnutia s členmi prípravného tímu pre vytvorenie Kultúrneho kreatívneho priemyslu.

2. PROGRAM: VZDELÁVANIE

Aktivita č. 2.1.1.1

- Projekt MRK II - Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy, ktorého cieľom bolo vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov participujúcich na predprimárnej príprave detí, aby sa skvalitnili ich profesijné kompetencie a tak prispeli k zvýšeniu šance detí z marginalizovaných rómskych komunít na ich sociálnu inklúziu. Projekt bol realizovaný od roku 2013 v MŠ

9.mája 26, Banská Bystrica. Bol financovaný z prostriedkov EU a významne prispel k integrácii rómskych detí v rámci ich sociálnej inklúzie a zvýšenej pripravenosti pred vstupom do ZŠ.

Aktivita č. 2.1.1.1

- Projekt PRINED - Národný PROjekt INkluzívnej Edukácie pre ZŠ, ktorý nadväzoval na projekt MRK II, ktorého cieľom bolo zlepšiť prospech týchto detí, umožniť im popoludňajšiu prípravu na nasledujúci deň, nevyhnutnú pre zlepšenie ich prospechu a venovať sa aktivitám, ktoré sú pre nich zaujímavé a ktorým sa môžu venovať aj z dlhodobého časového hľadiska. Projekt bol realizovaný od roku 2014 v ZŠ Jána Bakossa, Bakossova 5, Banská Bystrica a v ZŠ JGT, Gaštanová 12, Banská Bystrica. Bol financovaný z prostriedkov EU.

Aktivita 2.1.4.1

- Projekt Rozširovania kapacít MŠ, ktorého cieľom bolo zvýšiť zaškolenosť detí predškolského veku a umožniť rodičom návrat do zamestnania. Kapacita MŠ Tatranská 63 sa rozšírila o jednu triedu pre 22 detí. Projekt bol financovaný z rozpočtu Mesta Banská Bystrica vo výške 5 000,-€. V rámci Projektu Rozširovania kapacít v MŠ bola pripravená dokumentácia k rozšíreniu kapacít MŠ Družby 3 o ďalších 15 miest pre deti predškolského veku.

- Projekt Rozšírenie kapacity MŠ Družby 3, Banská Bystrica: bola schválená dotácia z MŠVVaŠ SR vo výške 44 000 €, bola podpísaná aj zmluva o poskytnutí dotácie. Potom prebehla projektová príprava, bola vypracovaná PD, zakúpené bolo interiérové vybavenie a edukačné pomôcky. V roku 2016 budú realizované stavebné práce na rozšírení kapacity o 15 detí. Projekt má byť ukončený do 31.12.2016.

- v roku 2015 sa venovala zo strany mesta zvýšená pozornosť obnove a zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov materských škôl zriadených mestom, do ktorých prakticky od ich zriadenia neboli investované skoro žiadne finančné prostriedky na obnovu resp. väčšie opravy. Na MŠ Šalgotarianska, Karpatská a Tatranská bola zrealizovaná oprava striech, v MŠ Cesta k nemocnici boli vymenené nové podlahy, v MŠ Jilemnického sa vymenili dvere, vo viacerých škôlkach bol odstránený dlhoročný havarijný stav kanalizácie a lapačov tuku, boli zrealizované opravy a revízie elektroinštalácie, opravy výťahov, komínov, kotlov a kúrenia, schodov a omietok. V MŠ Jilemnického, Jakubská, Lazovná bola zrealizovaná výmena okien.

Aktivita 2.1.4.2

- Projekt Experimentálne overovanie efektívnosti vyučovania predmetu technika. Projekt vypracoval riaditeľ ZŠ JGT Gaštanová 5, Banská Bystrica a bol podaný Mestom Banská Bystrica na schválenie na MŠVVaŠ SR. Cieľom projektu je nadobudnúť u žiakov v nižšom strednom vzdelávaní požadovanú technickú gramotnosť a zvýšiť ich záujem o profesijné odbory technického zamerania na SOŠ.

- Projekt Vybudovanie vonkajších športových areálov pri ZŠ Moskovská 2, Banská Bystrica a pri ZŠ Radvanská 1, Banská Bystrica. Projekt bol realizovaný v roku 2015. Jeho cieľom bolo zmodernizovať športové areály ZŠ a motivovať žiakov k pohybovým aktivitám a k zmysluplnému tráveniu voľného času.

Zároveň bola v roku 2015 pripravená dokumentácia na rekonštrukciu telocvične v ZŠ Spojová 14, Banská Bystrica.

- V ZŠ Sitnianska bola ukončená rekonštrukcia kotolne v sume 226 836 €.

V roku 2015 prebiehali intenzívne rokovania o riešení protihlukovej steny ZŠ Golianova, výsledkom ktorého bolo spracovanie protihlukovej štúdie.

Aktivita 2.1.5.2 a 2.1.5.7

- Cieľom Metodického materiálu pre zákonných zástupcov k zápisu detí do MŠ „Usmernenie k zápisu detí do materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica“ je informovať zákonných zástupcov detí o mieste, čase, spôsobe a podmienkach zápisu a prijatia detí do materských škôl. Informácie sú uverejňované na stránke ŠÚ, v Radničných novinách a miestnych médiách. Na stránke Školského úradu sú spracované profilácie jednotlivých MŠ.

- Metodický materiál – „Rady pre rodičov k zápisu detí do 1. ročníka ZŠ“ - poskytuje zákonným zástupcom detí informácie o určení miesta a času zápisu do 1. ročníka základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica, zápisu dieťaťa na diaľku, odklade povinnej školskej dochádzky a čo by mal budúci prvák zvládnuť. Informácie sú uverejňované na stránke ŠÚ, v Radničných novinách a miestnych médiách.

Aktivita č. 2.1.5.3

V roku 2015 sa v rámci vzájomnej spolupráce inštitúcií v meste a škôl a školských zariadení vo výchovno-vzdelávacej činnosti zrealizovalo:

- 98 prednášok a besied pre deti MŠ (9), žiakov ZŠ (11) a študentov SŠ (1), na ktorých bolo 1.922 zúčastnených,
- 1 praktické jazdy, ktorých sa zúčastnilo 48 detí MŠ (1)
- 1 prezentačná akcia, na ktorej sa zúčastnilo 160 detí z vybraných MŠ (2) a ZŠ (2).

Spolu: 100 preventívnych aktivít / 2130 zúčastnených.

Preventívna činnosť bola zameraná hlavne na dopravnú výchovu, prácu príslušníkov MsP, závislosti – alkohol a fajčenie, viktimológiu, pravidlá slušné správania, bezpečné správanie a bezpečnú jazdu na bicykli.

- Projekt Envitalent bol realizovaný od roku 2013 a ukončený v roku 2015. Projekt postavil základy pre dlhodobú medzinárodnú spoluprácu Mesta Banská Bystrica a Moravsko-sliezského kraja v mnohých oblastiach predovšetkým však v oblasti práce s nadanými a talentovanými žiakmi v intenciách holistickej environmentálnej výchovy. Veľkým prínosom pre pedagogickú a odbornú verejnosť bola prvá prezentácia metodologickej príručky. Prostredníctvom zrealizovaných aktivít v školskom aj mimoškolskom prostredí získali zúčastnení pedagógovia bohaté skúsenosti a nové námety v oblasti bádateľsky orientovaného vzdelávania so zameraním na nadanie v prírodovednej oblasti. Na projekte participovali Mesto Banská Bystrica, Moravsko-sliezsky kraj, SPŠCH akademika Heirovského a Gymnázium Ostrava, Klub ekologickej výchovy Praha, ZŠ Ďumbierska 17, Banská Bystrica, Gymnázium A.Sládkoviča Banská Bystrica, nezisková organizácia Strom života, Bratislava a niekoľko ďalších inštitúcií v meste, ktoré spolupracujú s mestom v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu. Projekt bol financovaný z prostriedkov EÚ a rozpočtu mesta Banská Bystrica.

Aktivita 2.1.5.4

– Medzinárodné partnerstvá: ZŠ Trieda SNP 20 rozvíja medzinárodnú spoluprácu s partnerskými školami v Kaczkowe a Rydzyny v Poľskej republike. Cieľom týchto partnerstiev sú výmenné skúsenosti žiakov a pedagógov, nadväzovanie kontaktov a udržiavanie priateľstiev.

– Medzinárodné partnerstvá. ZŠ Pieninská 27, Banská Bystrica rozvíja medzinárodnú družbu so základnou školou v Maďarskom Dabase. Cieľom tohto partnerstva je spoznávanie života a tradícií Slovákov žijúcich v tejto oblasti.

Aktivita č. 2.1.5.5

- 8 prednášok pre 226 seniorov z denných centier pre seniorov v pôsobnosti mesta Banská Bystrica, ktoré boli zamerané na zvýšenie ochrany a bezpečnosti seniorov. Projekt bol finančne podporený RVPPK vo výške 1000,- €, spoluúčasť Mesta BB bolo 254,- € na základe výzvy. Za tieto finančné prostriedky boli nakúpené reflexné prvky – reflexné pásky, reflexné nálepky a reflexné privesky. Projekt bol realizovaný od septembra 2015 do konca roka 2015. Prvé tri prednášky boli odprezentované v rámci Akadémie európskeho seniora.

Aktivita 2.1.5.6

- Pedagogická prax. Na základe dlhoročnej spolupráce Mesta Banská Bystrica s UMB v Banskej Bystrici, poslucháči pedagogickej fakulty vykonávajú pedagogickú prax v materských a základných školách. Cieľom pedagogickej praxe je získanie profesijných a odborných zručností budúcich pedagógov.

- Testovanie žiakov ZŠ. Kolektív spolupracovníkov Katedry telesnej výchovy a športu Filozofickej fakulty UMB uskutočnili výskum ktorého cieľom bolo diagnostikovanie, analyzovanie a porovnávanie úrovne všeobecnej pohybovej výkonnosti a telesného vývinu žiakov 4. ročníka ZŠ, ako aj posúdenie držania tela a zistenie mimoškolskej pohybovej aktivity v skúmanej skupine. Základné školy boli s výsledkami testovania informované formou vydanej publikácie.

3. PROGRAM : DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Aktivita 3.1.2.6

- V roku 2015 začala projektová príprava na vybudovanie parkoviska na Rudohorskej ul. s kapacitou 117 parkovacích miest. Bola spracovaná PD pre územné rozhodnutie a vydané právoplatné ÚR. Príprava

pokračuje spracovaním PD pre stavebné povolenie, pričom predpokladaný rozpočtový náklad na výstavbu je 719 695 €.

Aktivita 3.1.2.9

- Oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí ako správca miestnych komunikácií pripravilo a zrealizovalo v roku 2015 projekt Obnova povrchu miestnych komunikácií v Banskej Bystrici, v rámci ktorého boli obnovené povrchy chodníkov a vozoviek celkom na ploche 28 257 m² na uliciach Horná, Komenského, Javorová, Gaštanová, Karpatská, Magurská, Sitnianska, Rudohorská, Mládežnícka a Nám. L. Svobodu. Obnova komunikácií bola realizovaná z prostriedkov dotácie vlády SR (640 000 EUR) a čiastočne dofinancovaná z prostriedkov rozpočtu mesta Banská Bystrica (850 EUR).

V roku 2015 sa začala v spolupráci s investorom v danom území projektová príprava na rekonštrukciu cesty na Suchý vrch, bola spracovaná PS pre ÚR a vydané územné rozhodnutie. Náklady spojené so spracovaním všetkých stupňov PD hradí investor.

Aktivita 3.2.1.5

- inštalácia 4 kamier v uliciach Lazovná a Horná pre zvýšenie prevencie kriminality

Aktivita 3.3.2.2

- Projekt Výmena energeticky najnáročnejších svietidiel verejného osvetlenia v meste BB: v roku 2015 bola schválená žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, schválené verejné obstaranie realizácie aktivít a do konca roka prebehla aj samotná realizácia projektu. Cieľom pomoci bolo zlepšenie technického stavu verejného osvetlenia mesta a dosiahnutie úspory energie. Počet vymenených svietidiel bol 633 ks. Nové LED svietidlá sú technicky vyspelejšie, energeticky menej náročné. Pre výmenu svietidiel boli vybrané tie ulice, na ktorých boli energeticky najnáročnejšie svietidlá a preto vyžadujú obnovu. Odhadovaná vypočítaná úspora energie dosiahne 631,04 GJ (175 289,4 kWh) za rok, čiže 46,29% oproti pôvodnému stavu.

4. PROGRAM : MODERNÁ SAMOSPRÁVA

Aktivita 4.1.1.1

- Oddelenie ŽP - prostredníctvom médií - RTVS, Hronka a tlače - pravidelne komunikuje a oboznamuje občanov s aktivitami mesta Banská Bystrica. Články: o revitalizácii Mestského parku, upozornenia na výskyt invázných rastlín, ako aj vyvesenie materiálu na poučovanie občanov o invázných rastlinách spolu s propagačnými materiálmi vo všetkých mestských oznamovacích tabuliach (35 ks), článok o možnosti vyvesenia vtáčích búdok v Mestskom parku (s priamou účasťou vyvesenia búdky). Ďalej článok o spôsobe výrubu drevín na súkromných ako aj mestských pozemkoch. Priama komunikácia s občanmi pri každodennom riešení podnetov.

- spolupráca s občianskymi združeniami (OZ) "Skrášľovací spolok"- výsadba aleji drevín na Skuteckého ulici

- spolupráca s OZ "Schody"- vyčistenie a zrevitalizovanie plochy v Sásovej - výsadba drevín

- spolupráca s občianskymi radami v zmysle ochrany prírody a krajiny a nahlasovanie výskytu invázných rastlín

Aktivita 4.1.1.2

- Zintenzívnila sa spolupráca s občianskymi radami v oblasti ochrany prírody a krajiny, a vodného hospodárstva

Aktivita 4.1.1.5

- V roku 2015 v rámci podpory podmienok na činnosť výborov a občianskej rady bola zrealizovaná čiastočná obnova – oprava dlažby a výmena okien v kultúrnych domoch v Podlaviciach a v Šalkovej. Bola tiež zrealizovaná projektová príprava na opravu strechy KD Šalková.

5. PROGRAM : KULTÚRA, ŠPORT, VOĽNÝ ČAS A MLÁDEŽ

Aktivita 5.1.1.1

- Realizácia projektu Modernizácia a rekonštrukcia Robotníckeho domu Banská Bystrica: v roku 2014 bola schválená žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, v roku 2015 bolo schválené verejné obstaranie realizácie aktivít a do konca roka prebehla aj samotná realizácia projektu. Cieľom pomoci bola rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky - Robotnícky dom na multikultúrne centrum. Vytvorené boli nové služby kultúrno-spoločenského strediska (tvorivé dielne, výstavné činnosti) a to hlavne v oblasti prezentácie kultúrneho dedičstva. V projekte bolo obstarané aj vnútorné vybavenie a IKT zariadenia, ako napríklad prezentačné zariadenie, interaktívny informačný panel v sieni, vybavenie tréningovej (tréning umeleckých súborov) a vzdelávacej miestnosti, vybavenie tvorivých dielní a kancelárií, ktoré budú počas prevádzky kultúrneho strediska k dispozícii. IKT zariadenia budú slúžiť na vzdelávanie, prezentáciu návštevníkov a samotnú prácu personálu.

Aktivita 5.1.1.4

- v rámci aktivity Oprava a údržba vojnových hrobov a iných pietnych symbolov bola v roku 2015 zrealizovaná obnova vojnových hrobov vojakov 2. sv. vojny na Rímskokatolíckom cintoríne na Nám. Š. Moysesova v Banskej Bystrici v počte 48 hrobov.

V dvoch etapách bola realizovaná očista sochy Partizána pri malej stanici v Banskej Bystrici po poškodení vandalmi. V jarných mesiacoch bola vyčistená od nánosov ružovej fasádnej farby a v letných mesiacoch bola hydrofobizovaná (mimoriadny príspevok MV SR). Zároveň bola vykonaná prerezávka stromov a nasvietenie priestoru.

Aktivita 5.1.1.5

- v roku 2015 sa začala príprava na vypracovať projektovej dokumentácie – Obnova zaniknutého vojnového cintorína v Majeri, kde sú pochovaní vojaci, ktorí skončili svoju životnú púť v rokoch prvej svetovej vojny v neďalekej špecializovanej vojenskej nemocnici v Banskej Bystrici. V tejto nemocnici dokázali hospitalizovať až 6-tisíc pacientov. Pri nemocnici zriadili aj vojenský cintorín. Podľa zachovanej dobovej fotografie sa na hroboch nachádzali jednoduché kríže a tabuľky s menami vojakov. Už od 60. rokov 20. storočia začal priestor cintorína zarastať, mnohé náhrobky sa postupne zničili. K posledným ranám patrilo vybudovanie cesty smerom na Brezno (50-te roky XX.stor.) a v období po roku 2000 aj vybudovanie auto predajne. Časť cintorína, ktorá nie je prekrytá cestou a budovami, by mala byť obnovená a takto aspoň z časti by boli zmiernené necitlivé zásahy z minulosti.

- Bol prevedený výskum, ktorý overil polohu cintorína, spresnil v dvoch polohách hranice a určil približne šírku chodníka medzi hrobmi ako aj systém pochovávaní. Dočasne bolo v rámci neho obnovených 15 hrobov s ich identifikáciou (sondáž). Historický vývoj územia je zdokumentovaný v archeologickom výskume. Následne bolo potrebné v rámci prípravy územia vyčistiť obnoviteľnú plochu od náletovej zelene, zrušiť alebo posunúť, resp. preložiť dočasnú nespevnenú komunikáciu vedenú krížom cez cintorín. V rámci presnejšieho porovnania Ideovej štúdie vypracovanej v roku 2015 so zisťovacou sondážou „Výskum a obnovou cintorína z 1. svetovej vojny v Banskej Bystrici, časť Majer“, sa zistil najmä odlišný rozsah zachovaných častí a bola spresnená aj poloha najstaršej časti cintorína, ktorej podľa katastrálnej mapy z roku 1915 zodpovedá práve parcela KN-E 594 k.ú. Banská Bystrica.

- Tieto projekty predchádzajú vyhláseniu urbanisticko-architektonickej súťaže obnovy zničeného zaniknutého cintorína, nakoľko v zmysle zákona č. 130/2005 o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov, Ženevských dohovoroch o ochrane obetí vojny z roku 1949 a ich dodatkových protokolov z roku 1977 a aj medzivládnych dohôd o vojnových hroboch je samospráva povinná zabezpečovať starostlivosť o vojnové hroby aj v súvislosti s odkazom na §3 ods. 5.

Aktivita 5.1.1.6

- Pasport výtvarných diel vo verejnom priestore, pomníkov, pamätníkov a pamätných tabuľ bol spracovaný s odbornými inštitúcie z rozpočtu mesta z dotačných prostriedkov. Pasport diel je zverejnený na oficiálnej webovej stránke mesta Banská Bystrica. V roku 2016 začnú pracovné rokovania a práce na návrhu dokumentu, ktorý by určoval odborný-metodický rámec v systémovom riešení problematiky narábania s pomníkmi, pamätníkmi, pamätnými tabuľami a výtvarnými dielami na území mesta Banská Bystrica, vhodnými prostriedkami by bol regulovaný systém umiestňovania a premiestňovania pomníkov, pamätníkov

a výtvarných diel a tak by táto činnosť bola realizovaná pod dohľadom samosprávy a odborných inštitúcií.

Spasportizované artefakty nachádzajúce sa v exteriéri mesta budú zavedené do GIS.

Aktivita 5.1.1.7

- V rámci dotácií mesta na podporu rekonštrukcie a údržby pamiatok, pamätihodností a umeleckých diel, Mesto v súlade s § 14 ods. 3 zákona o ochrane pamiatkového fondu môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území mesta, ktoré v zmysle VZN Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností príspevky žiadateľom aj v roku 2015 prideliť žiadateľom prostredníctvom Komisie pre pamätihodnosti mesta, následne Komisie pri MsZ v B. Bystrici pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ. V roku 2015 boli zrealizované z dotačných prostriedkov projekty v celkovej sume 5000 €.

Aktivita 5.1.2.2

- V roku 2015 Komisia pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica odporučila ďalší sumár námetov (hnutelných a nehnuteľných vecí, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ale ktoré majú pre mesto svoju hodnotu) na vyhlásenie pamätihodností: nehmotné pamätihodnosti - osobnosti: Juraj Slávik, JUDr., Karol Dillnberger, Ing. a hmotné pamätihodnosti – výtvarné diela: Partizán, plastiky k 35. výr. SNP, Zvíťazili, Športovci, Universum, Kinetický objekt, diela v priestore školy na Tajovského 25, Obytná plastika, Kompozícia, plastika Fontána, Möbiova páska, Breza, Lienka, Trojlístok, detské ihriská Labyrint a Deti na lúke, fontána Kvet života, Trávnice, pomník Odkrytie, Brána a Katafalk (v Krematóriu), Jánošík a jeho družina, Industrializácia Slovenska, reliéfná stena v hoteli Lux, Jar a jeseň. MsZ v Banskej Bystrici Uznesením č. 360/2016 z 26. januára 2016 schválilo navrhované námety za pamätihodnosť a odporučilo ich na zápis do zoznamu pamätihodností. Zároveň bolo schválené vyňatie budovy Stredoslovenskej energetiky, prijatej roku 2011 z dôvodu, že je NKP.

Pamätihodnosti vyhlásené v roku 2011 boli odprezentované v publikácii Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica 1, pamätihodnosti mesta vyhlásené v rokoch 2012 – 2014 boli popísané v publikácii Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica 2.

Aktivita 5.1.2.4

- Jednou z úloh mesta je ochrániť diela významných osobností a zachovávať kultúrne dedičstvo. Obnovou poškodenej sochy Partizána sme zachovali okrem pietneho symbolu venovaného 2. svetovej vojne aj umelecké dielo akademického sochára Karola Dúbravského. 2 významné osobnosti nadregionálneho významu boli vyhlásené za pamätihodnosti osobnosti mesta Banská Bystrica a to Ing. Karol Dillnberger a JUDr. Jaroslav Slávik.

Aktivita 5.2.1.2

V marci 2015 bol v MsZ uznesením č. 88//2015 schválený projekt kandidatury na titul Európske mesto športu 2017., na základe čoho bola vypracovaná a podaná žiadosť na Asociáciu európskych miest športu (ACSE). Žiadosť bola v roku 2016 schválená a v júni 2016 mesto získalo titul Európske mesto športu 2017

Aktivita 5.2.1.4

V roku 2015 mesto vynaložilo vo forme dotácií a príspevkov na rozvoj telesnej kultúry v meste Banská Bystrica sumu 1 281 406 Eur. Uvedená podpora zahŕňala nielen podporu športu prostredníctvom dotačného systému mesta (205 000 Eur), ale aj podporu športových klubov zameranú na zabezpečenie priestorov na tréningovú činnosť a zápasy.

Aktivita 5.2.2.1

- V roku 2015 Vláda SR poskytla mestu dotáciu na vybudovanie korčuliarskej dráhy v parku pod Pamätníkom SNP vo výške 100 000 €. Počas roku 2015 prebiehala projektová príprava – umiestnenie dráhy, majetkové vysporiadanie pozemkov a spracovanie zadania pre projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie. Predpokladané náklady na vybudovanie korčuliarskej dráhy je 388 000 €, preto zostávajúca časť nákladov zafinancuje Mesto zo svojho rozpočtu.

- V roku 2015 sa z dotácie MŠ SR vybuďovalo aj nové multifunkčné ihrisko v areály ZŠ Radvanská s nákladmi na realizáciu vo výške 85 140 €.

Aktivita 5.2.2.2

- Rekonštrukcia dvoch detských ihrísk: Internátna vo výške 4 000,- € (realizovala Správa športových a telovýchovných zariadení mesta z príspevku z Mesta BB) a Bernolákova vo výške 3 000,- € (realizoval ZAaRES z príspevku z Mesta BB), pričom boli vymenené staré herné prvky za nové.

Aktivita 5.2.2.5

- Úprava bežeckých lyžiarskych tratí na sídliskách a ich blízkom okolí v počte siedmych okruhov snežným skútrom s prídavným zariadením – žehličkou so stopovačom.

6. PROGRAM : SOCIÁLNY ROZVOJ, BÝVANIE A ZDRAVIE

Aktivita 6.1.1.1

- Kapacita terénnych sociálnych služieb sa zvýšila - počet hodín poskytnutých služieb klientom sa zvýšil o 4,24 %.

Aktivita 6.1.2.2

- V roku 2015 sa zvýšil počet poskytovaných služieb/ programov pre všetky cieľové skupiny rodičov, z hľadiska veku dieťaťa a ohrozenia rodiny o 1091, vzniklo 34 nových programov

Aktivita 6.1.1.3

- V roku 2015 sa počet nových nízkoprahových centier zvýšil o 5 nových z dôvodu, že boli podporené z EU fondov na vymedzený čas do 10/2015. Bol predpoklad, že bude kontinuálne podpora pokračovať novými výzvami, čo sa však z dôvodu omeškania výziev a následnej zmeny pravidiel podmienok podpory, čoho následkom nie je možné udržať takýto počet nízkoprahových denných centier v Ďalšom období podpory

Aktivita 6.1.1.4

- V roku 2015 bolo zriadené 1 komunitné centrum Fončorda v priestoroch centra voľného času Havranské BB. Jedná sa o 2. KC na území mesta

Aktivita 6.1.1.5

- V roku 2015 vznikli 3 súkromné denné centrá pre deti do 3 rokov o kapacite 10 detí, t.j. spolu 30 detí, ktorých zriaďovateľom sú neverejní poskytovatelia služieb

Aktivita 6.1.2.2

- V roku 2015 sa zvýšil počet programov pre rodiny s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia o 6 programov, napr. kreatívne dielne s Yuventou, Olympiáda pod pamätníkom, Živé učebnice, Záhradka na Kotve, Stanovačka v Sásavskej doline, Radvanský kaštieľ

V súčasnosti máme 29 programov, ktoré realizujú Mesto BB (OSV SKI), Nízkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu – KOMPAS, KOTVIČKA, OZ Návrat

Za NKC KOTVIČKA:

- Doučovanie školopovinných detí + Dobrovoľnícky program Spojivko
- Mini klub
- Prírodovedno-pohybový krúžok
- Tvorivé dielne
- krúžky SUŠ Lavuta – tanečný, spevácky, hra na gitare
- Ďalšie aktivity NKC v roku 2015:
- Polročné vysvedčenie
- Kreatívne dielne s Yuventou
- Deň matiek

- Medzinárodný deň detí
- Oslavy konca školského roka
- Olympiáda pod Pamätníkom SNP
- Kotva má talent
- Karneval masiek s diskotékou
- Živé učebnice – výlet
- Opekačka
- Záhradka na KOTVE
- Stanovačka v Sásovskej doline
- Radvanský kaštieľ
- Mikuláš 2015

Za NKC KOMPas:

- Predškolač
- Klub úloh
- Klub pre deti 3-6 rokov
- Klub pre deti 6-11 rokov
- Klub pre deti 6-12 rokov
- Tvorivé dielne
- Prírodovedný krúžok
- Prevenčný program PZ
- Športový klub

Aktivita 6.1.2.3

- Realizované programy na podporu MVO v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí:

Program Orchidea

Program Familiam

Aktivita 6.1.2.4

- Zvýšenie podielu detí mesta Banská Bystrica, ktorým je poskytovaná starostlivosť v rámci komunity na celkom počte detí v detských domovoch o 7%

Aktivita 6.1.3.1

V rámci neformálneho celoživotného vzdelávania sa v roku 2015 dokončoval projekt Akadémie banksobystrického seniora a realizovali sa rekvalifikačné kurzy pre dlhodobo nezamestnaných

Aktivita 6.1.3.2

V rámci aktívnej politiky trhu práce boli v roku 2015 podporených 5 nástrojov v celkovom objeme 2 400 000,-€ (príspevok na aktivačnú činnosť, dobrovoľnícka služba, podpora tvorby pracovných miest, atď.)

Aktivita 6.1.3.3

Počet novozamestnaných ZPO v roku 2015 bolo 313 a zrealizovalo cez UPSVaR 127 podporných aktivít , napr. zamestnávateľ mesto BB, pracovné miesta informátorov, MsP -chránené pracovisko obsluha kamerového systému, Miloš Materný – fyzická osoba – poradenstvo stavebnotechnického riešenia a dizajnu bytov atď.

Aktivita 6.1.4.1

V roku 2015 bola spracovaná brožúra interaktívnym spôsobom – Sociálny sprievodca – adresár poskytovateľov sociálnych služieb v meste Banská Bystrica a zároveň bol adresár zverejnený na web stránke mesta, ktorý sa pravidelne aktualizuje

Aktivita 6.1.4.2

V roku 2015 sa zintenzívnili stretnutia zainteresovaných inštitúcií v oblasti sociálnych služieb v rámci súčinnosti na tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb, ktorí bol schválený v decembri 2015.

Pravidelne sa stretáva aj pracovná skupina Násilie páchané na deťoch, pracovná skupina zameraná na kvalitu sociálnych služieb, na financovanie sociálnych služieb atď.

Aktivita 6.1.4.3

V roku 2015 bola veľmi intenzívna činnosť v oblasti mediálnych výstupov prostredníctvom rádia LUMEN, RTVS (FOKUS), Radničné noviny, Obecné noviny, TV Hronka.

Aktivita 6.3.1.1

Projekt Zdravé mesto bol ukončený, má však kontinuálne pokračovanie v rámci niekoľkých priorít PHSR (zeleň a verejné priestranstvá, vodné toky, environmentálna výchova v odpadovom hospodárstve a v prioritě

Aktivita 6.3.1.3

V rámci projektu „Užívaj si zdravý život“ sa akčný plán zabezpečenia zdravotnej prevencie plní – boli zrealizované projekty:

Olympiáda zdravej výživy pre žiakov, Takto to varím ja, Klub zdravia, Filipko a jeho dobrodružstvá v krajine zdravia, Dobrú chuť ctihodní mešťania, Ovocno-zeleninové hostinky v MŠ, Užívaj si telesnú aktivitu, Do práce na bicykli, Educa film 2015 – zdravie mladých

7. PROGRAM : ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Aktivita 7.1.1.1

- prípravné práce na zrevitalizovanie Mestského parku - inventarizácia porastov, spolupráca so ZaaRES, výber drevín na výrub a ošetrovanie v zmysle vypracovanej štúdie TU Zvolen.

Aktivita 7.1.1.2

- revitalizácia Mládežníckej ulice - výrub starých drevín (jarabiny) a v zhoršenom zdravotnom stave, následná náhradná výsadba pozdĺž celej cestnej komunikácie

- výsadba zelene v meste : škôlky, parčíky

- Oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí ako správca miestnych komunikácií realizovalo v závere roku 2015 prvú etapu obnovy povrchu chodníkov v parčíku pred MsÚ na ploche 378 m² v hodnote 29 407 EUR z prostriedkov mesta Banská Bystrica.

Aktivita 7.1.1.4

- postupná revitalizácia stromoradií pozdĺž komunikácií (podľa Generelu zelene mesta Banská Bystrica), a v meste (spolupráca so ZAaRES a so Skrášľovacím spolkom)

- revitalizácia vnútroblokov prostredníctvom náhradnej výsadby a v spolupráci so ZAaRES

Aktivita č 7.1.6.1

Mestské lesy spolupracujú pri zabezpečení starostlivosti o lesy a ďalšie porasty v katastrálnom území mesta s ohľadom na ich významnú produkciu kyslíka s Lesníckym výskumným ústavom Zvolen, na ktorého GIS portály <http://www.nlesk.org/stales/klasodynam.html> je možné sledovať kvalitu lesov v správe MsL. Na uvedenom webovom odkaze je v spektre farieb zobrazená on-line zmena porastov, či sa jedná o úmyselné ťažby, kalamity, porasty bez holín. Po väčšom zväčšení sa dokonca dá dostať na číslo porastu, a po vytvorení novej zmluvy s mestom v ňom už budú uvedené parcely aj čísla porastov, ktoré patria mestu.

- v roku 2015 MsL realizovali projektovú prípravu pre realizáciu rekonštrukcii dvoch lesných ciest Šípovo-Harmančok a Cenovo-Hančky a výstavbu protipožiarnej lesnej cesty Hančky-Krupné uhlisko. Bolo zrealizované verejné obstarávanie na vypracovanie projektovej dokumentácie a prebehlo stavebné konanie. Následne bolo zrealizované verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác a spracovaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok na tento projekt z PRV 2014- 2020 predložená na PPA MPaRV SR v rámci výziev na opatrenia 4.3 a 8.3. Náklady na uvedené činnosti predstavovali 5470 €, z čoho 3470 € bude hradené z EU po schválení projektov a 2000 € bolo hradených zo zdrojov Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o.

- v roku 2015 MsL realizovali projektovú prípravu pre realizáciu rekonštrukcie vodného žľabu Rakytovo s vybudovaním turistického chodníku pozdĺž žľabu. Bolo zrealizované verejné obstarávanie na vypracovanie projektovej dokumentácie a stavebné konanie. Náklady vo výške 850 € boli hradené zo zdrojov Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o. V roku 2015 však nebola vyhlásená výzva, do ktorej by bolo

možné projekt prihlásiť.

Aktivita č 7.1.6.2

- Rekonštrukcia chaty Tajchy vo výške 16640 € bola realizovaná zo zdrojov Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o.. Rekonštrukcia bola robená s cieľom obnoviť majetok Mesta s možnosťou environmentálnej výchovy obyvateľstva.

- Výrub stromov vo výške 4000 € zo zdrojov Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o. bol realizovaný za účelom ochrániť zdravie návštevníkov Serpentín Urpín.

- Údržba turistických chodníkov Urpín vo výške 2074 € bola realizovaná za účelom skvalitnenia prístupu občanov do lesoparku Urpín.

Aktivita 7.2.1.6

- Sústavne likvidovať invázne rastliny a buriny v brehových porastoch tokov a v ich ochrannom pásme.

Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p. boli realizované I. a II. kosby na tokoch:

Hron 19,57 ha,

Selčiansky potok 6,86 ha,

Bystrica 1,0 ha, ostatné toky 0,92 ha.

I. kosby 28,35 ha, náklad 18 360,45,- €

II. kosby 28,35 ha, náklad 17 334,86,- €

V rámci Plánu stavebných opráv a údržieb boli z vlastných zdrojov v roku 2015 realizované nasledovné akcie:

- cyklické práce na vodohospodársky významných vodných tokoch upravených, náklad stavby 3 447 €
- cyklické práce na vodohospodársky významných vodných tokoch neupravených, náklad stavby 3 426 €
- oprava dlažieb na toku Krátky r.km 0,770 - 0,815, náklad stavby 12 757,- €
- TPZ na Rakytovskom potoku r.km 0,650 - 1,100 v Rakytovciach, náklad stavby 3000,- €

Aktivita č 7.1.6.3

- V rámci výzvy PRV Lesnícke environmentálne platby sa MsL prihlásili so záväzkom plniť obmedzenia podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky z 8. apríla 2015, ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka vykonávaných podľa § 47 Platba na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochranu lesov podľa § 50 na výmere 755 ha s platbou za dodržanie podmienok 32000 €.

Aktivita č 7.3.1.3

- V roku 2015 SAŽP zrealizovala akreditované vzdelávanie koordinátorov environmentálnej výchovy a osvetu v oblasti environmentálnej výchovy v školách, na ktoré vynaložili 5 500,-€. Zároveň vynaložili náklady vo výške 5000,-€ na osvetové kampane na zlepšenie kvality životného prostredia.

Aktivita č. 7.3.2.1

- V rámci zabezpečenia dostatočnej kontroly efektívnosti činnosti dodávateľských organizácií (zber odpadu, údržba zelene, upratovanie) od druhej polovice roku 2015 sa vykonáva prostredníctvom aktivačných pracovníkov inventúra stojísk kontajnerov na komunálny odpad, súčasťou ktorej je aj kontrola činnosti organizácií zabezpečujúcich zvoz komunálneho odpadu.

Aktivita č. 7.4.1.4

- Oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí ako správca miestnych komunikácií zrealizovalo v roku 2015 vybudovanie troch stojísk na kontajnery komunálneho odpadu a jeho vytriedených zložiek a to na ul. Sládkovičova, Hronská a Ľupčianska, celkom o výmere 91 m² v hodnote 9 003 EUR z prostriedkov mesta Banská Bystrica.

- Od druhej polovice roku 2015 sa vykonáva prostredníctvom aktivačných pracovníkov inventarizácia stojísk kontajnerov na komunálny odpad, ktorá bude slúžiť pre pasportizáciu stojísk v GIS portály. Takto

spracovaná pasportizácia stojísk bude podkladom pre spracovanie analýzy OH a projektovej dokumentácie.

Z vyhodnotenia plnenia PHSR v roku 2015 je zrejmé, že je nevyhnutné brať tento rozvojový dokument naozaj vážne. Jedným z merateľných ukazovateľov pre hlavný strategický cieľ „Zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov“ je počet obyvateľov mesta Banská Bystrica. Podľa údajov matriky mesta Banská Bystrica v roku 2015 malo trvalý pobyt v Banskej Bystrici 76 988 obyvateľov, čo je oproti roku 2014 (77 375 obyvateľov) pokles o 387 obyvateľov. Tento údaj napovedá, že pokiaľ mesto chce zastaviť klesajúcu tendenciu tohto ukazovateľa, musí zrealizovať čo najviac opatrení a aktivít smerujúcich k naplneniu uvedeného hlavného cieľa zadaného v strategickej časti PHSR.